

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 23.11.2011
KOM(2011) 819 lopullinen

2011/0385 (COD)C7-0449/11

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**rahoitusvakautensa osalta vakavissa vaikeuksissa olevien tai vakavien vaikeuksien
uhasta kärsivien jäsenvaltioiden talouden ja julkisen talouden valvonnan
tiukentamisesta euroalueella**

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

rahoitusvakautensa osalta vakavissa vaikeuksissa olevien tai vakavien vaikeuksien uhasta kärsivien jäsenvaltioiden talouden ja julkisen talouden valvonnan tiukentamisesta euroalueella

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 136 artiklan yhdessä sen 121 artiklan 6 kohdan kanssa,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Koko maailmaa kolmen viime vuoden aikana koetellut ennennäkemätön kriisi on aiheuttanut vakavaa vahinkoa talouskasvulle ja rahoitusvakaudelle sekä kasvattanut jyrkästi jäsenvaltioiden julkisen talouden alijäämää ja velkaantuneisuutta. Tämä on saanut eräät jäsenvaltiot hakemaan rahoitusapua unionin järjestelyiden ulkopuolelta.
- (2) Jotta perussopimuksella luotu unionin monenvälinen valvontakehys ja tälle rahoitusavulle mahdollisesti asetettavat poliittiset ehdot olisivat kaikilta osin johdonmukaiset keskenään, niiden johdonmukaisuus olisi kirjattava unionin lainsäädäntöön. Niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, taloudellinen ja rahoituksellinen yhdentymisen edellyttää tiukennettua valvontaa, jotta voidaan estää vaikeuksien leviäminen rahoitusvakautensa osalta vaikeuksissa olevasta jäsenvaltiosta koko euroalueelle.
- (3) Talouden ja julkisen talouden valvonta olisi suhteutettava kohdattujen rahoitusvaikeuksien vakavuuteen, ja siinä olisi otettava asianmukaisesti huomioon saadun rahoitusavun luonne, joka voi vaihdella pelkämästä hyväksyttävyysehtoihin perustuvasta ennalta varautuvasta tuesta täysimittaiseen makrotalouden sopeutusohjelmaan, joka sisältää tiukkoja ehtoja.
- (4) Jäsenvaltioon, jonka rahayksikkö on euro, olisi kohdistettava tiukennettua valvontaa, kun sen rahoituksen saatavuuteen kohdistuu – tai on vaarassa kohdistua – vakava häiriö, jotta voidaan varmistaa sen nopea paluu tavanomaiseen tilanteeseen ja suojella

muita euroalueen jäsenvaltioita mahdollisilta kielteisiltä heijastusvaikutuksilta. Tämän tiukennetun valvonnan olisi katettava paremmat mahdollisuudet saada talouden, julkisen talouden ja rahoitustilanteen tiiviissä seurannassa tarvittavat tiedot sekä säännöllinen raportointi talous- ja rahoituskomitealle (EFC) tai sen tätä tarkoitusta varten nimittämälle alakomitealle. Jäsenvaltioihin, jotka pyytävät ennalta varautuvaa apua Euroopan rahoitusvakaussäilytykseltä (ERVV), Euroopan vakaussäilytykseltä (EVM), Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF) tai muulta kansainväliseltä rahoituslaitokselta, olisi sovellettava samoja valvontaa koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä.

- (5) Makrotalouden sopeutusohjelman kohteina olevien jäsenvaltioiden talouden ja julkisen talouden valvontaa olisi tiukennettava voimakkaasti. Makrotalouden sopeutusohjelman kattavan luonteen vuoksi muut talouden ja julkisen talouden valvontaprosessit olisi keskeytettävä sopeutusohjelman keston ajaksi raportointivelvoitteiden päällekkäisyyden välttämiseksi.
- (6) Olisi annettava säännöt, joilla laajennetaan unionin toimielinten, erityisesti Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission, välistä vuoropuhelua sekä varmistetaan avoimuuden ja vastuullisuuden parantuminen.
- (7) Päätös, jossa jäsenvaltion todettaisiin laiminlyöneen sopeutusohjelmansa noudattamisen, merkitsisi myös unionin maksujen ja sitoumusten keskeyttämistä yhteiseen strategiakehykseen kuuluvia Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta annetun asetuksen (EU) N:o XXX 21 artiklan 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla
Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan säännökset niiden jäsenvaltioiden talouden ja julkisen talouden valvonnan tiukentamisesta, joihin kohdistuu rahoitusvakautensa osalta vakavien vaikeuksien uhka tai jotka kärsivät vakavien vaikeuksien uhasta ja/tai jotka saavat tai saattavat saada rahoitusapua yhdeltä tai useammalta muulta valtiolta, Euroopan rahoitusvakaussäilytykseltä (ERVV), Euroopan rahoitusvakautusmekanismilta (EVM), Euroopan vakaussäilytykseltä (EVM) tai muulta kansainväliseltä rahoituslaitokselta, kuten Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF).
2. Tätä asetusta sovelletaan jäsenvaltioihin, joiden rahayksikkö on euro.

2 artikla
Tiukennetun valvonnan kohteena olevat jäsenvaltiot

1. Komissio voi päättää asettaa vakavissa rahoitusvakauteen kohdistuvissa vaikeuksissa olevan jäsenvaltion tiukennetun valvonnan kohteeksi. Kyseiselle jäsenvaltiolle on annettava mahdollisuus esittää näkemyksiään ennen valvonnan aloittamista. Komissio päättää kuuden kuukauden välein, jatketaanko tiukennettua valvontaa.
2. Komissio tekee päätöksen ennalta varautuvaa rahoitusapua yhdeltä tai useammalta muulta valtiolta, ERVV:ltä, EVM:ltä tai miltä tahansa muulta kansainväliseltä rahoituslaitokselta, kuten IMF:ltä, saavan jäsenvaltion asettamisesta tiukennetun valvonnan kohteeksi. Komissio laatii luettelon kyseisistä ennalta varautuvista rahoitusapuvälineistä ja pitää sitä ajan tasalla ERVV:n, EVM:n tai minkä tahansa muun asianomaisen kansainvälisen rahoituslaitoksen rahoitustukipolitiikassa mahdollisesti tapahtuvien muutosten ottamiseksi huomioon.
3. Edellä olevaa 2 kohtaa ei sovelleta jäsenvaltioon, joka saa ennalta varautuvaa rahoitusapua luottona, jonka ehdoksi ei ole asetettu, että kyseinen jäsenvaltio hyväksyy uusia toimenpiteitä, niin kauan kuin luottoa ei aleta nostaa

3 artikla
Tiukennettu valvonta

1. Tiukennetun valvonnan kohteena olevan jäsenvaltion on toteutettava toimenpiteitä, joilla pyritään poistamaan vaikeuksien aiheuttajia tai mahdollisia aiheuttajia, kuullen komissiota, joka toimii yhteistyössä Euroopan keskuspankin (EKP) kanssa, ja tehden yhteistyötä komission ja EKP:n kanssa.
2. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o XXX 7 artiklan 2, 3 ja 6 kohdassa säädettyä julkisen talouden tilanteen tiiviimpää seurantaa on sovellettava tiukennetun valvonnan kohteena olevaan jäsenvaltioon riippumatta siitä, onko sillä liiallinen alijäämä. Tämän artiklan 3 kohdan mukainen raportti on annettava neljännesvuosittain.
3. Komission pyynnöstä tiukennetun valvonnan kohteena olevan jäsenvaltion on
 - (a) toimitettava komissiolle, EKP:lle ja Euroopan pankkiviranomaiselle vaadittuina määräaikoina eriteltyä tietoa sen kansallisten valvontaviranomaisten valvonnassa olevien rahoituslaitosten rahoitustilanteesta;
 - (b) suoritettava Euroopan pankkiviranomaisen valvonnassa stressitestejä tai herkkyysoanalyseja tarpeen mukaan, jotta voidaan arvioida pankkialan kykyä sopeutua erilaisiin komission ja EKP:n täsmentämiin makrotalous- ja rahoitushäiriöihin, ja annettava yksityiskohtaiset tulokset tiedoksi komissiolle ja EKP:lle;
 - (c) oltava säännöllisten arviointien kohteena, jotta sen valmiuksia harjoittaa pankkialan valvontaa voidaan analysoida osana Euroopan pankkiviranomaisen suorittamia erityisiä vertaisarviointeja;

- (d) toimitettava kaikki makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa N:o XXX säädetyin makrotalouden epätasapainon seurannassa tarvittavat tiedot.
4. Komissio tekee yhdessä EKP:n kanssa säännöllisin väliajoin tarkastuskäyntejä valvonnan kohteena olevaan jäsenvaltioon tarkastaakseen, kuinka tämä edistyy 1, 2 ja 3 kohdassa mainittujen toimenpiteiden toteutuksessa. Se ilmoittaa neljännesvuosittain käyntien tulokset talous- ja rahoituskomitealle – tai sen tätä tarkoitusta varten nimittämälle alakomitealle – ja arvioi erityisesti jatkotoimenpiteiden tarpeellisuutta. Nämä tarkastuskäynnit korvaavat asetuksen (EY) N:o 1467/97 10 a artiklan 2 kohdassa säädetyin paikalla suoritettavan seurannan.
5. Jos 4 kohdassa säädetyin arvioinnin perusteella todetaan, että jatkotoimenpiteet ovat tarpeen ja että kyseisen jäsenvaltion rahoitustilanteesta aiheutuu merkittäviä haittavaikutuksia euroalueen rahoitusvakauteen, neuvosto voi määränemmistöllä komission ehdotuksesta suosittaa kyseiselle jäsenvaltiolle rahoitusavun hakemista ja makrotalouden sopeutusohjelman laatimista. Neuvosto voi päättää julkistaa kyseisen suosituksen.
6. Jos 5 kohdan mukainen suositus julkistetaan,
- (e) Euroopan parlamentin asianomainen valiokunta voi kutsua kyseisen jäsenvaltion edustajia osallistumaan näkemystenvaihtoon;
- (f) kyseisen jäsenvaltion parlamentti voi kutsua komission edustajia osallistumaan näkemystenvaihtoon.

4 artikla

Suunniteltuja rahoitusapupyyntöjä koskeva tiedotus

Jäsenvaltion, joka on halukas saamaan rahoitusapua yhdeltä tai useammalta muulta valtiolta, ERVV:ltä, EVM:ltä, Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF) tai muusta unionin ulkopuolisesta järjestelystä, on annettava aikomuksensa välittömästi tiedoksi neuvostolle, komissiolle ja EKP:lle Talous- ja rahoituskomitea tai alakomitea, jonka tämä voi nimittää tätä tarkoitusta varten, käy keskustelua suunnitellusta pyynnöstä saatuaan komissiolta sitä koskevan arvioinnin.

5 artikla

Julkisen velan kestävyysarviointi

Jos ERVV:ltä tai EVM:ltä haetaan rahoitusapua, komissio laatii – yhdessä EKP:n ja mahdollisuuksien mukaan IMF:n kanssa – analyysin kyseisen jäsenvaltion julkisen velan kestävydestä, mukaan lukien jäsenvaltion kyky maksaa suunniteltu rahoitusapu takaisin, ja toimittaa analyysin edelleen talous- ja rahoituskomitealle tai sen tätä tarkoitusta varten nimittämälle alakomitealle.

6 artikla
Makrotalouden sopeutusohjelma

1. Rahoitusapua yhdeltä tai useammalta muulta valtiolta, IMF:ltä, ERVV:ltä tai EVM:ltä saavan jäsenvaltion on laadittava yhteisymmärryksessä komission kanssa – joka toimii yhteistyössä EKP:n kanssa – luonnos sopeutusohjelmaksi, jonka tarkoituksena on palauttaa vakaa ja kestävä talous- ja rahoitustilanne sekä palauttaa kyseisen jäsenvaltion kyky hankkia tarvitsemansa rahoitus kokonaisuudessaan rahoitusmarkkinoilta. Sopeutusohjelman luonnoksessa on otettava asianmukaisesti huomioon kyseiselle jäsenvaltiolle perussopimuksen 121, 126 ja/tai 148 artiklan mukaisesti annetut tämänhetkiset suositukset ja toimet, jotka se on toteuttanut niiden noudattamiseksi, ja samalla siinä on pyrittävä laajentamaan, lujittamaan ja syventämään tarvittavia toimenpiteitä.
2. Neuvosto hyväksyy sopeutusohjelman määräenemmistöllä komission ehdotuksesta.
3. Komissio yhteistyössä EKP:n kanssa seuraa sopeutusohjelman toteutuksen edistymistä ja antaa siitä kolmen kuukauden välein tietoa talous- ja rahoituskomitealle tai sen tätä tarkoitusta varten nimittämälle alakomitealle. Kyseisen jäsenvaltion on tehtävä komission kanssa täysimittaista yhteistyötä. Sen on erityisesti annettava komissiolle kaikki tiedot, jotka tämä katsoo tarpeelliseksi ohjelman seurannan kannalta. Sovelletaan, mitä 3 artiklan 3 kohdassa säädetään.
4. Komissio – yhteistyössä EKP:n kanssa – tutkii kyseisen jäsenvaltion kanssa muutoksia, jotka tämän sopeutusohjelmaan voi olla tarpeen tehdä. Neuvosto päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta sopeutusohjelmaan tehtävistä muutoksista.
5. Jos 3 kohdassa tarkoitettussa seurannassa havaitaan olennaisia poikkeamia makrotalouden sopeutusohjelmasta, neuvosto voi päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta, että kyseinen jäsenvaltio ei noudata sopeutusohjelmaan sisältyviä vaatimuksia.
6. Sopeutusohjelman kohteena olevan jäsenvaltion, jonka hallinnolliset valmiudet ovat riittämättömät tai jolla on merkittäviä ongelmia sopeutusohjelmansa toteutuksessa, on pyydettävä teknistä apua komissiolta.
7. Euroopan parlamentin asianomainen valiokunta voi kutsua kyseisen jäsenvaltion edustajia osallistumaan näkemystenvaihtoon sopeutusohjelman toteutuksen edistymisestä.
8. Kyseisen jäsenvaltion parlamentti voi kutsua komission edustajia osallistumaan näkemystenvaihtoon sopeutusohjelman toteutuksen edistymisestä.

7 artikla
Johdonmukaisuus liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kanssa

1. Tämän asetuksen 6 artiklassa säädetyn sopeutusohjelman ja muutosten, joita siihen tehdään kyseisen artiklan mukaisesti, on katsottava korvaavan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 4 artiklassa säädetyn vakausohjelmien toimituksen.

2. Jos kyseiselle jäsenvaltiolle annetaan suositus perussopimuksen 126 artiklan 7 kohdan mukaisesti tai jos sille esitetään vaatimus perussopimuksen 126 artiklan 9 kohdan mukaisesti liiallisen alijäämän korjaamiseksi.
- (a) tämän asetuksen 6 artiklassa säädetyn sopeutusohjelman on myös katsottava korvaavan tapauksen mukaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 4 a kohdassa ja 5 artiklan 1 a kohdassa säädetyt kertomukset;
- (b) tämän asetuksen 6 artiklan 3 kohdassa säädetyn sopeutusohjelman mukaisten vuotuisten julkisen talouden tavoitteiden on katsottava korvaavan tapauksen mukaan vuotuiset julkisen talouden tavoitteet, jotka asetetaan edellä mainituissa suosituksessa ja vaatimuksessa asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 4 kohdan ja 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Jos kyseiselle jäsenvaltiolle esitetään vaatimus perussopimuksen 126 artiklan 9 kohdan mukaisesti, tämän asetuksen 6 artiklan 3 kohdassa säädetyn sopeutusohjelman on myös katsottava korvaavan viittaukset toimenpiteisiin, jotka mahdollistavat asetuksen (EY) N:o 1467/97 5 artiklan 1 kohdan mukaisessa vaatimuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen;
- (c) tämän asetuksen 6 artiklan 3 kohdassa säädetyn seurannan on katsottava korvaavan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 10 artiklan 1 kohdassa ja 10 a artiklassa säädetyn seurannan sekä asetuksen (EY) N:o 1467/97 4 artiklan 2 kohdassa ja 6 artiklan 2 kohdassa säädetyn päätöksen perustana olevan seurannan.

8 artikla

Johdonmukaisuus liiallista epätasapainoa koskevan menettelyn kanssa

Makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta annetun asetuksen (EU) N:o XXX täytäntöönpano on keskeytettävä niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat neuvoston tämän asetuksen 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti hyväksymän makrotalouden sopeutusohjelman kohteena. Keskeytystä on sovellettava makrotalouden sopeutusohjelman keston ajan.

9 artikla

Johdonmukaisuus talouspolitiikan EU-ohjausjakson kanssa

Tämän asetuksen 6 artiklan 3 kohdassa säädetyn seurannan on katsottava korvaavan talouspolitiikan EU-ohjausjaksoon sisältyvän seurannan ja arvioinnin, joista säädetään julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1466/97 2 a artiklassa.

10 artikla

Johdonmukaisuus alustavien talousarviosuunnitelmien seuranta ja arviointia sekä euroalueen jäsenvaltioiden liiallisen alijäämän tilanteen korjaamisen varmistamista koskevista yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen (EU) N:o XXX kanssa

Alustavien talousarviosuunnitelmien seuranta ja arviointia sekä euroalueen jäsenvaltioiden liiallisen alijäämän tilanteen korjaamisen varmistamista koskevista yhteisistä säännöksistä

annetun asetuksen (EU) N:o XXX täytäntöönpano on keskeytettävä neuvoston tämän asetuksen 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti hyväksymän makrotalouden sopeutusohjelman kohteena olevien jäsenvaltioiden osalta. Keskeytystä on sovellettava makrotalouden sopeutusohjelman keston ajan.

11 artikla

Ohjelman jälkeinen valvonta

1. Jäsenvaltioon on kohdistettava ohjelman jälkeistä valvontaa niin kauan kuin vähintään 75 prosenttia yhdeltä tai useammalta muulta jäsenvaltiolta, ERVM:ltä, ERVV:ltä tai EVM:ltä saadusta rahoitusavusta on maksamatta takaisin. Neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta pidentää ohjelman jälkeisen valvonnan kestoja.
2. Sovelletaan, mitä 3 artiklan 3 kohdassa säädetään. Jäsenvaltion on komission pyynnöstä annettava myös alustavien talousarviosuunnitelmien seuranta ja arviointia sekä euroalueen jäsenvaltioiden liiallisen alijäämän tilanteen korjaamisen varmistamista koskevista yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen (EU) N:o XXX 7 artiklan 3 kohdassa mainitut tiedot.
3. Komissio yhteistyössä EKP:n kanssa tekee säännöllisiä tarkastuskäyntejä ohjelman jälkeisen valvonnan kohteena olevaan jäsenvaltioon arvioidakseen sen taloutta, julkista taloutta ja rahoitustilannetta. Komissio antaa puolen vuoden välein käyntien tulokset tiedoksi talous- ja rahoituskomitealle tai sen tätä tarkoitusta varten nimittämälle alakomitealle, ja arvioi erityisesti sitä, tarvitaanko korjaustoimenpiteitä.
4. Neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta suosittaa ohjelman jälkeisen valvonnan kohteena olevalle jäsenvaltiolle korjaustoimenpiteiden toteuttamista.

12 artikla

Neuvoston äänestys

Edellä 2 artiklan 1 kohdassa, 3 artiklassa, 6 artiklan 2 ja 4 kohdassa sekä 11 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä äänestävät ainoastaan ne neuvoston jäsenet, joiden edustaman jäsenvaltion rahayksikkö on euro, ja neuvosto tekee ratkaisunsa ottamatta lukuun kyseistä jäsenvaltiota edustavan neuvoston jäsenen ääntä.

Ensimmäisessä kohdassa mainittu neuvoston jäsenten määräenemmistö lasketaan perussopimuksen 238 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti.

13 artikla

Apu- ja lainatyypit, jotka jäävät 5 ja 6 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle

Edellä olevien 5 ja 6 artiklan säännöksiä ei sovelleta ennalta varautuvaan rahoitusapuun eikä lainoihin, jotka annetaan rahoituslaitosten pääomapohjan vahvistamiseksi.

14 artikla
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja